

ການປູກເຂົ້າດ້ວຍວິທີປະຢັດນໍ້າ ແລະ ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ວັນສະເຫຼີມສະຫຼອງວັນອາຫານໂລກ, 9 ຕຸລາ 2023

ປອ ເພັດມະນີແສງ ຊ້າງໄຊຍະສານ, ສູນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້າ ແລະ ພືດເສດຖະກິດ,
ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້

ຫົວຂໍ້ ບັນລະຍາຍ

1. ໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ ໃນການຜະລິດເຂົ້າ ຢູ່ ສປປລາວ
2. ຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໃນການປູກເຂົ້າ ແລະ ການປ່ອຍອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ
3. ການຈັດການນໍ້າ ແລະ ແປງປູກເຂົ້າເພື່ອລຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ
4. ຜົນການສາທິດປູກເຂົ້າ ແບບປະຢັດນໍ້າ ແລະ ແບບຂັງນໍ້າ
5. ຂໍ້ແນະນໍາ

1. ໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ ໃນການຜະລິດເຂົ້າ ຢູ່ ສປປລາວ

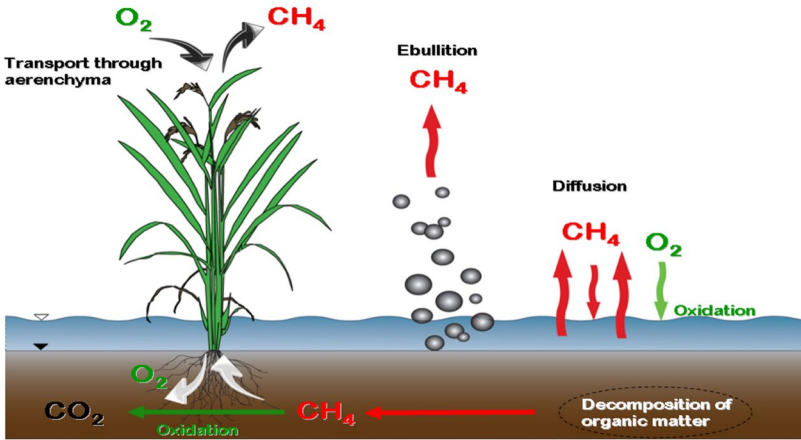
- ລັດຖະບານ ສປປລາວ ຕັ້ງເປົ້າຜະລິດເຂົ້າ ໃຫ້ໄດ້ 3,5 ລ້ານໂຕນ ໃນປີ 2025, ໃນນັ້ນ 2,5 ລ້ານໂຕນ ສໍາລັບຄ້າ ປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ 1 ລ້ານໂຕນ ສໍາລັບປຸງແຕ່ງພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ.
- ເນື້ອທີ່ນາທັງໝົດ ມີປະມານ 940,817 ເຮັກຕາ.
  - ເນື້ອທີ່ນາປີ 771,934 ຮຕ (82%), ມີຜົນຜະລິດ 3.102.400 ໂຕນ.
  - ເນື້ອທີ່ນາແຊງ 87,063 ha (9.3%), ມີຜົນຜະລິດ 392.490 ໂຕນ.
  - ເນື້ອທີ່ໄຮ່ 81,820 ha (8.7%), ໃຫ້ຜົນຜະລິດ 165.160 ໂຕນ.

1. ໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ ໃນການຜະລິດເຂົ້າ ຢູ່ ສປປລາວ

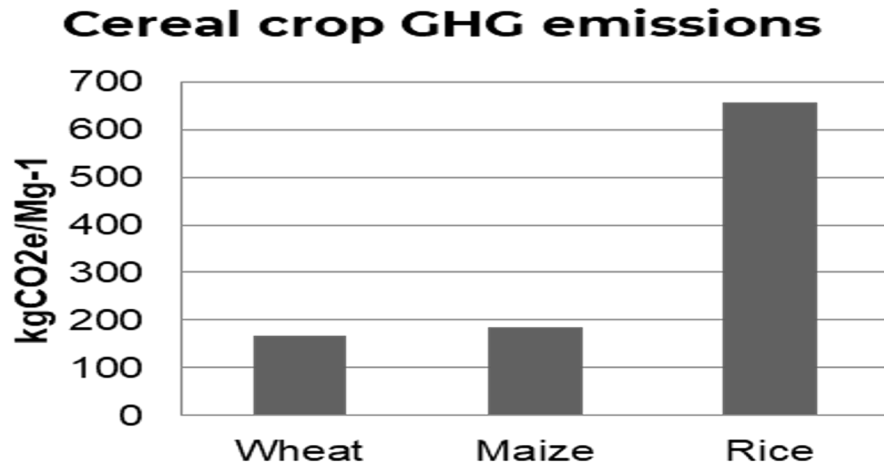
- ການຜະລິດເຂົ້າ ນາປີ ຈັດຢູ່ໃນລະບົບນິເວດ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ເຊິ່ງອາດເກີດ ໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງໄດ້ທຸກເວລາຕະຫຼອດລະດູການຜະລິດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດເຂົ້າມີການປ່ຽນແປງໄດ້ເຖິງ 20%.
  - ເຂດມີຄວາມສ່ຽງກັບໄພແຫ້ງແລ້ງ 40%
  - ເຂດມີຄວາມສ່ຽງກັບໄພນໍ້າຖ້ວມ 20%
  - ເຂດມີຄວາມສ່ຽງກັບໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ 30%
  - ເຂດອຸດົມສົມບູນ 10%.
- ດິນອຸດົມສົມບູນມີປະມານ 26.000 ຮຕ (3%), ດິນດີປານກາງ 598.218 ຮຕ (89%) ແລະ ດິນບໍ່ດີ 69.359 ຮຕ(8%).

2. ຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໃນການປູກເຂົ້າ ແລະ ການປ່ອຍອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ

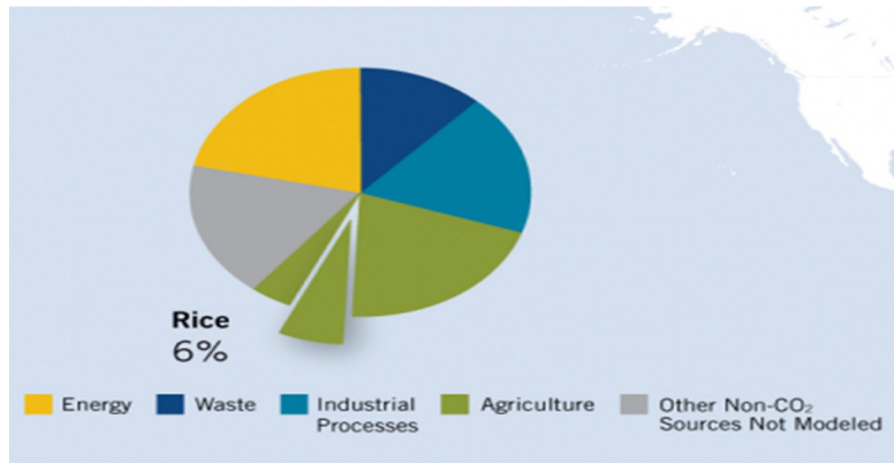

- ການຜະລິດເຂົ້ານາແຊງ ໄຊ້ນໍ້າໃນປະລິມານສະເລ່ຍ 2,500 ລິດ/2.5 m^3 (800-5,000 ລິດ) ເພື່ອຜະລິດເຂົ້າເປືອກ 1 kg.
- ການປູກເຂົ້າດ້ວຍວິທີຂັງນໍ້າ ຈະເປັນແຫຼ່ງ ປ່ອຍອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ (GHGs) ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ CH_4 ແລະ N_2O .
- ປະມານ 2/3 ຂອງການປ່ອຍອາຍແກດ CH_4 ມາຈາກການຂັງນໍ້າໃນການປູກເຂົ້າ.
- CH_4 ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສະພາວະໂລກຮ້ອນ 28 x ລິ້ນ CO_2 .
- ອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ (N_2O) ສວນໃຫຍ່ມາຈາກການນໍ້າໃຊ້ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ.
- ໄດ້ມີການປະເມີນ ການປ່ອຍອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ ຈາກການປູກເຂົ້າໃນທົ່ວໂລກ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 565 $MtCO_2e$ ໃນປີ 2010 756 $MtCO_2e$ ໃນປີ 2030.

2. ຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໃນການປູກເຂົ້າ ແລະ ການປ່ອຍອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ

Linguist et al. (2012) Global Change Biology

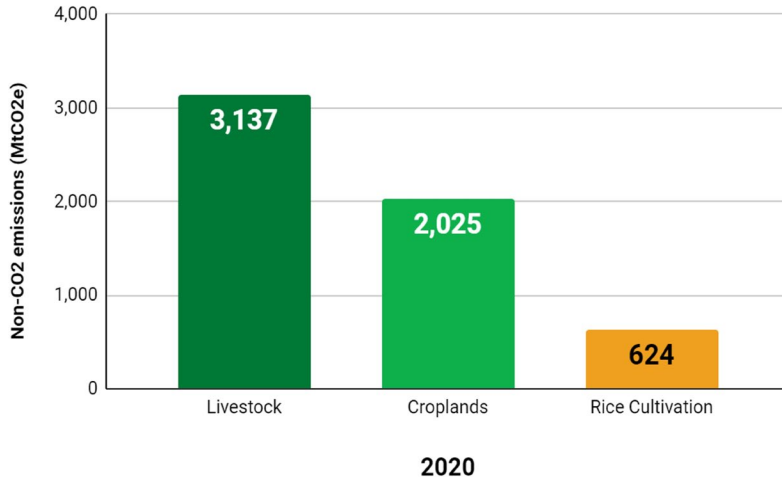

https://19january2017snapshot.epa.gov/global-mitigation-non-co2-greenhouse-gases/global-mitigation-non-co2-greenhouse-gases-rice_.html

- ເຂົ້າ (rice), ສາລີ (maize) ແລະ ເຂົ້າວິດ (wheat) ໃຫ້ພະລັງງານ ແລະ ທາດໂປຼເຕອິນ ໄກ້ຄຽງກັນ, ແຕ່ເຂົ້າ ຈະປ່ອຍອາຍແກດເຮືອນແກ້ວຫຼາຍກ່ອນ 2 ພືດນີ້.
- ອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ ທີ່ປ່ອຍຈາກການປູກເຂົ້າ ກວມເອົາປະມານ 6% ຂອງການປ່ອຍທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ (GHG) ທັງໝົດ.

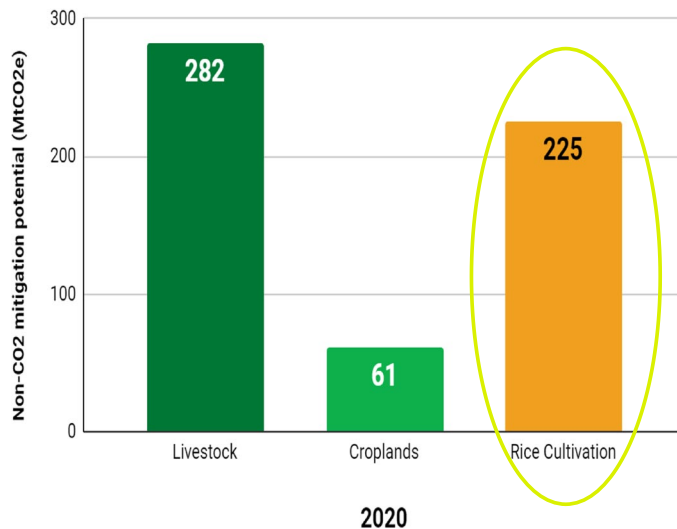
2. ຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໃນການປູກເຂົ້າ ແລະ ການປ່ອຍອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ

Emissions from the agriculture sector

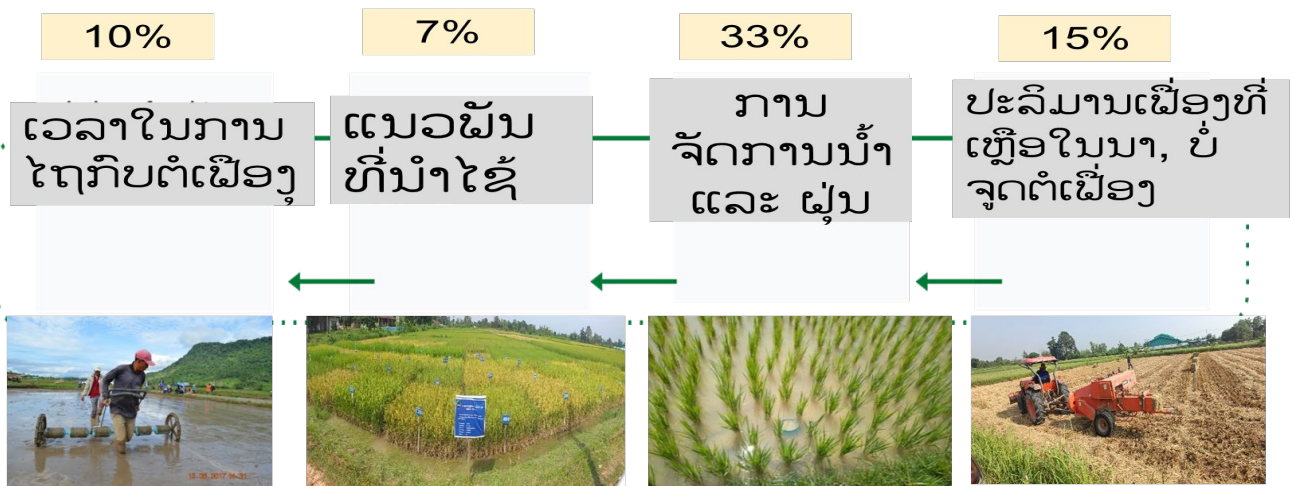
- ການລ້ຽງສັດໃຫຍ່ ປ່ອຍອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ ປະມານ 40-50%, ໃນຂະນະທີ່ເຂົ້າ ປ່ອຍປະມານ 6%.
- ການປູກເຂົ້ານາ ປ່ອຍທາດອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ ທີ່ບໍ່ແມ່ນ CO₂ ເປັນອັນດັບທີ 3 ຫຼັງຈາກ ການລ້ຽງສັດໃຫຍ່ ແລະ ການປູກພືດ ອື່ນ (EPA, 2021).

Mitigation potential from the agriculture sector

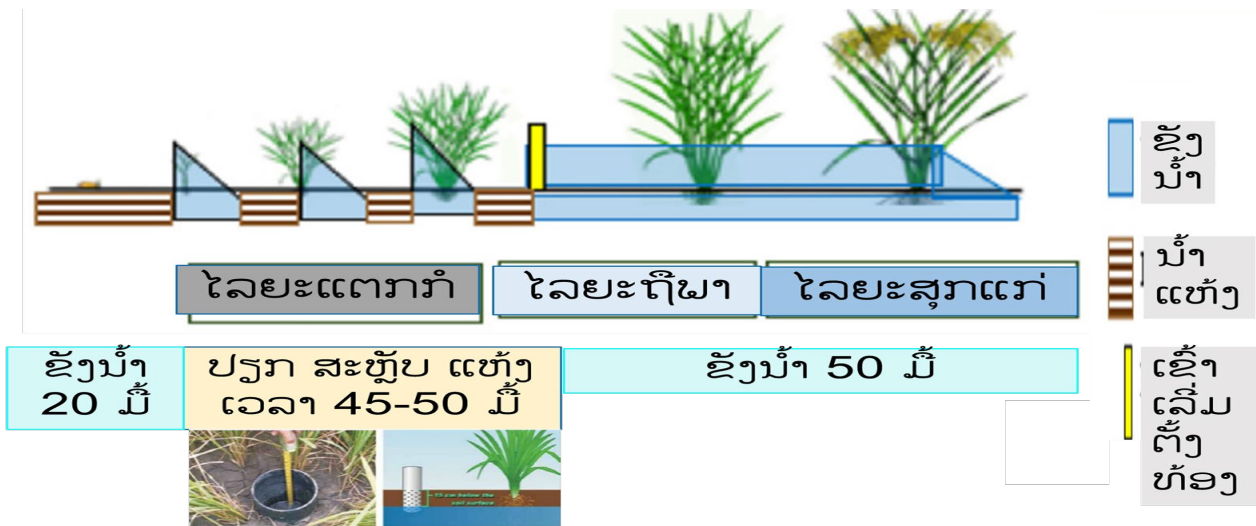

- ຄວາມສາມາດໃນການລຸດຜ່ອນອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ ໃນນາເຂົ້າ ສູງເຖິງ 36% ເມື່ອປຽບທຽບກັບການລ້ຽງສັດທີ່ສາມາດລຸດການປ່ອຍອາຍແກດເຮືອນແກ້ວໄດ້ພຽງ (9%) ແລະ ພືດອື່ນ 3% (Roe et al., 2021; EPA, 2021).
- ເປັນໂອກາດດີ ສໍາລັບຊາວນາ ເພື່ອລຸດການປ່ອຍທາດອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ ສິນເຊື້ອກາກບອ່ນ.

3. ການຈັດການນໍ້າ ແລະ ແປງປູກເຂົ້າເພື່ອລູດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ

- ການລູດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍແກດມີແທນ (CH4) ຈາກການປູກເຂົ້າ ເຮັດໄດ້ຢູ່ 4 ວິທີ ເຊິ່ງສາມາດລູດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍກາດມີແທນໄດ້ເຖິງ 65%.

- ການປູກເຂົ້າ ໂດຍການນໍາໃຊ້ເຕັກນິກປຽກສະຫຼັບແຫ້ງ (AWD) ສາມາດປະຢັດນໍ້າໄດ້ແຕ່ 30 ຫາ 70%.

- ຊ່ອຍໃນການນໍາໃຊ້ນໍ້າຊົມລະປະທານ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ (WUE), ໃນຂະນະທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດເທົ່າ ຫຼື ຫຼາຍກ່ອນ ການປູກເຂົ້າແບບຂັງນໍ້າ.

ຮູບ3. ແຜນວາດ ການໃຫ້ນໍ້າ ສໍາລັບແປງປຽກສະຫຼັບແຫ້ງ

4. ຜົນການສາທິດປູກເຂົ້າ ແບບປະຢັດນໍ້າ ແລະ ແບບຂັງນໍ້າ

ຜົນຜະລິດເຂົ້າ ແລະ ປະລິມານການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ໃນການປູກເຂົ້າແບບປະຢັດນໍ້າ (AWD) ແລະ ແບບຂັງນໍ້າ (CF) ລະດູແລ້ງ 2022-2023

ແຂວງ	ເມືອງ	ບ້ານ	ເນື້ອທີ່ (ຮຕ)	ຈໍານວນ ຊາວນາ (ຄອບຄົວ)	ຜົນຜະລິດ (ກລ/ຮຕ)		ປະລິມານນໍາໃຊ້ (ແມັດກ້ອນ/ຮຕ)	
					ແບບປະຢັດນໍ້າ (AWD)	ແບບຂັງນໍ້າ (CF)	ແບບປະຢັດນໍ້າ (AWD)	ແບບຂັງນໍ້າ (CF)
ໄຊຍະບູລີ	ໄຊຍະບູລີ	ນາຍາວ	10.1	13	3,919	3,407	1,036	2,540
ວຽງຈັນ	ທຸລະຄົມ	ນາຄອງ	5.0	5	3,033	2,698	6,851	12,869
ນະຄອນຫຼວງ	ປາກງື່ມ	ທ່າເດື່ອ	10.4	11	3,325	2,724	5,705	10,521
ບໍລິຄໍາໄຊ	ທ່າພະບາດ	ຜາໂປງ	10.2	18	3,005	2,750	3,989	6,255
ຄໍາມ່ວນ	ຍົມມະລາດ	ໂພນແສດ	3.5	6	3,239	2,877	4,531	8,643
ຄໍາມ່ວນ	ມະຫາໄຊ	ສົມສະນຸກ	11.5	14	3,307	2,996	5,387	9,763
ສະເລ່ຍ/ລວມ			50.8	67	3,305	2,909	4,583	8,432

CF = 1 kg ເຂົ້າເປືອກ/ 2.9 m³ vs AWD = 1 kg ເຂົ້າເປືອກ / 1.38 m³

5. ຂໍ້ແນະນຳ

- ການຜະລິດເຂົ້າທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກນິກແບບປະຢັດນໍ້າ (AWD) ເປັນເຕັກນິກທີ່ດີ ເຊິ່ງຊາວນາຈະເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດໂດຍກົງຈາກ
  - ສາມາດລຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດເຂົ້າໄດ້ ໂດຍສະເພາະລຸດຄ່ານໍ້າຊົນລະປະທານໄດ້ເຖິງ 54% (1,500,000 kip/ha vs 690,000 = 810,000 kip/ha)
  - ໃຫ້ຜົນຜະລິດດີລື່ນ 13.6% (396 kg x 6,000 kip = 2,3376,000 Kip).
  - ຍືດອາຍຸໄປມນໍ້າ ແລະ ຄອງຊົນລະປະທານ ອອກໄປໄດ້ 54%.
- ສາມາດລຸດການປ່ອຍອາຍແກດເຮືອນແກ້ວ (CH4) ໄດ້ 2.5 - 5ໂຕນ/ເຮັກຕາ
- ເນື້ອທີ່ນາແຊງ 87,000 ເຮັກຕາ x 2.5 ໂຕນ/ເຮັກຕາ = 217,500 ໂຕນ
- ລາຄາ ສິນເຊື້ອກາກບອນ ໃນນາເຂົ້າ 10 ໂດລາ / 1 ໂຕນ x 217,500 = 2,175,000 ໂດລາ.
- ແຜນງານແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການແກ້ໄຂບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (NDC) ຂອງ ສປປ ລາວ ຮອດປີ 2030 ໄດ້ຕັ້ງຄາດໝາຍສູ້ຊົນ ນຳໃຊ້ວິທີການປູກເຂົ້າ ແບບປະຢັດນໍ້າ (AWD) ໃນເນື້ອທີ່ 50.000 ເຮັກຕາ ເພື່ອລຸດຜ່ອນອາຍເຮືອນແກ້ວປະມານ 128.000 tCO2e)/ປີ.

ຮູບແບບການຜະລິດເຂົ້າ ນາແຊງ

Yield = Varieties (Photoperiod insensitive) + **Planting tech** (direct seeding)
+ **Weed management** (early flooding) + **Fertilizer** (soil improvement)
+ **Water management** (AWD)

Yield = ຜົນຜະລິດ

Varieties = ແນວພັນ (ບໍ່ຮູ້ສຶກແສງ/ອາຍຸການ)

Planting technique (direct seeding) = ປູກດ້ວຍເມັດ

Weed management (early flooding) = ຈັດການຫຍ້າ ດ້ວຍການຂັງນ້ຳໃນໄລ່ຍະປູກໄໝ່

Fertilizer (soil improvement) = ປັບປຸງດິນ ແລະ ໃສ່ຜຸ່ນຕາມອັດຕາແນະນຳ

Water management (AWD) = ໃຫ້ນ້ຳແບບປະຢັດ

Q & A

